

DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2018.2\(52\).135-141](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2018.2(52).135-141)
УДК 657

Ценклер Н.І.

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ ПІДХІД ДО КЛАСИФІКАЦІЇ СТАРТАП-КОМПАНІЙ: УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НОВОСТВОРЕНОГО ПІДПРИЄМСТВА

В статті запропоновано класифікацію стартап-компаній, що сприяє розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління інноваційною діяльністю новоствореного суб'єкта господарювання. Виділено наступні класифікаційні ознаки для цілей бухгалтерського обліку та аналізу: за галуззю діяльності (стартап-компанії в IT-сфері; стартап-компанії в екології; стартап-компанії в медицині; стартап-компанії в енергетиці; стартап-компанії в техніці тощо); за видами отримання вигід (стартап-компанії, створені для отримання прибутку; неприбуткові (волонтерські, соціальні) стартап-компанії); за орієнтацією на клієнтів (орієнтовані на фізичних осіб; орієнтовані на юридичних осіб; орієнтовані на всіх клієнтів); за територіальним поширенням (регіональні; національні; глобальні); за новизною (інноваційно нові; на основі запозичених ідей); за основними операціями, видами діяльності (для надання послуг; для виконання робіт; для виготовлення продукції; для продажу товарів; для здійснення декількох видів операцій).

Ключові слова: обліково-аналітичне забезпечення, управління, стартап-компанія, інноваційна діяльність.

Постановка проблеми. Класифікація будь-якого об'єкту дослідження необхідна для систематизації та групування інформації за певними ознаками з метою задоволення потреб користувачів. Так, упорядкування видів стартап-компаній в обліково-аналітичному розрізі передбачає вдосконалення методологічних підходів щодо організації та ведення бухгалтерського обліку, здійснення аналітичних розрахунків та планування господарської діяльності з метою ефективного управління та контролю досліджуваними суб'єктами господарювання залежно від конкретних умов їхнього функціонування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питання класифікації стартап-компаній, зокрема їх облікової складової, займалися такі вчені як: Вигівська І.М. [1], Грабчук І.Л. [1], Грань Н. [2], Грицаєнко М.І. [2], Збанацький Д.В. [3], Зеленіна О.О. [1], Легенчук С.Ф. [5], Мальчик М.В. [8], Марченко О.І. [6], Міркунова Т.І. [7], Мельничук Г.С. [6], Мрихіна О.Б. [7], Пилипчук Г.В. [5], Попко О.В. [8], Стояновський А.Р. [7], Ситник Н.І. [10], Чазов Є.В. [11] та Швидка О.П. [12].

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є здійснення класифікації стартап-компаній та визначення обліково-аналітичного виміру такого класифікаційного підходу задля подальшого розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління інноваційною діяльніс-

тю новоствореного суб'єкта господарювання.

Опис основного матеріалу дослідження. Стартап-компанія є новоствореним суб'єктом господарювання, яке має юридичну реєстрацію відповідно до чинного законодавства та здійснює інноваційну діяльність в умовах ризику у сфері технологій з метою отримання вигід від впровадження винаходу.

У контексті розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління інноваційною діяльністю новоствореного суб'єкта господарювання в умовах ризику розглянемо види стартап-компаній в різних джерелах.

Ситник Н. І. виділяє класифікацію стартапів за ступенем новизни продукту, галузями діяльності, ключовими клієнтами, потребами, на задоволення яких вони орієнтовані, та зв'язком з існуючими компаніями [10, с. 67].

Стартапи прийнято класифікувати за кількома ознаками – наприклад, за особливостями продукції і ринком збуту розрізняють наступні види стартапів (табл. 1). Відповідно до зазначеного у табл. 1, стартап-компанії зазвичай поділяються з урахуванням принципу комерційних потреб, тобто завоювання ринку збуту та максимізації доходу й прибутку.

Проведений аналіз літературних джерел показав, що не всі виокремлені науковцями ознаки класифікації стартап-компаній мають вплив саме на організацію й методику бухгалтерського обліку та похідні фінансово-господарські процеси й системи, які притаманні новоствореним інноваційним економічним суб'єктам.

© **Ценклер Н.І.** д.е.н., доц., професор ка-федри бухгалтерського обліку Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Таблиця 1

Класифікація стартапів за особливостями продукції і ринком збуту [13]

№ з/п	Вид стартапу	Характеристика
1	2	3
1	«Успішні копії»	У цю групу входять численні вітчизняні проекти, які в деякій мірі є клонами зарубіжних. У першу чергу це соціальні мережі. Як виявилось, такі копії дуже перспективні [13]
2	«Агресивні прибульці»	Ця група об'єднує стартапи, орієнтовані на захоплення якогось сегмента ринку і вигнання з нього конкуруючих компаній. Впровадження продукту на ринок може бути реалізовано за рахунок його виняткової цінової переваги [13]
3	«Темні конячки»	Так можна назвати стартапи, перспективи яких не ясні зважаючи на їх новаторства. З одного боку, творці цих стартапів йдуть на великий ризик, роблячи спробу просувати їх, а з іншого боку – у разі успіху їм гарантований колосальний прибуток [13]

Облікові аспекти стартап-компаній не розглядаються через недовгострокову тривалість на ринку даних суб'єктів, що передбачає наявність двох випадків: або стартапи стають успішними і перетворюються на повноцінні суб'єкти господарювання з юридичною реєстрацією, або зазнають невдачі і закриваються ще на етапі стартап-проекту. При цьому з позиції бухгалтерського обліку слід розглядати лише ті види стартап-компаній, які є юридично зареєстрованими і, відповідно, ведуть облік. Аналіз діяльності, внутрішній облік та управління стартапами необхідно проводити ще на стадії стартап-проекту, щоб вчасно розглянути всі потенційні ризики, небезпеки, вигоди та наслідки подальшої діяльності.

Таким чином, класифікація стартап-компаній за одними ознаками в більшій мірі потрібна в обліковому аспекті, за другими – в розрахунково-аналітичному та плановому напрямках, а в інших класифікаційних групах – для потреб здійснення управління, проведення внутрішньогосподарського контролю, перевірок, аудиту тощо.

Вважаємо, що найповніше розкривають всі особливості господарювання стартап-компаній в обліково-аналітичному вимірі наступні класифікаційні ознаки: галузь діяльності, види отримання вигід, орієнтація на клієнтів, територіальне поширення, новизна, основні операції й види діяльності (табл. 2).

Таблиця 2

Запропонована класифікація стартап-компаній для розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління інноваційною діяльністю новоствореного суб'єкта господарювання*

№ з/п	Класифікаційна ознака	Види стартап-компаній	Обґрунтування класифікаційної ознаки та видів стартап-компаній
1	2	3	4
1	Галузь діяльності	- стартап-компанії в IT-сфері; - стартап-компанії в екології; - стартап-компанії в медицині; - стартап-компанії в енергетиці; - стартап-компанії в техніці тощо	Залежно від сфери діяльності стартап-компанії можуть підпорядковуватися (та, відповідно, подавати звітність) різним підрозділам, контролюючим органам; здійснювати діяльність згідно стандартів, прийнятих в певній галузі; орієнтуватися на показники по галузі для аналітичних розрахунків
2	Види отримання вигід	- стартап-компанії, створені для отримання прибутку; - неприбуткові (волонтерські, соціальні) стартап-компанії	Для комерційних стартап-компаній, на відміну від неприбуткових, необхідно подавати податкову звітність. При цьому бухгалтерський облік ведеться в обох групах компаній
3	Орієнтація на клієнтів	- орієнтовані на фізичних осіб; - орієнтовані на юридичних осіб; - орієнтовані на всіх клієнтів	Залежно від орієнтації на клієнтів в стартап-компаніях має бути сформована відповідна організація бухгалтерського обліку. При розрахунку аналітичних показників мають враховуватися особливості роботи з різними суб'єктами, в тому числі, це відображається на оборотах господарської діяльності

продовження таблиці 2

№ з/п	Класифікаційна ознака	Види стартап-компаній	Обґрунтування класифікаційної ознаки та видів стартап-компаній
1	2	3	4
4	Територіальне поширення	- регіональні; - національні; - глобальні	В територіальному розрізі необхідно враховувати затверджені законодавчі та нормативні вимоги, стандарти бухгалтерського обліку, звітності, які притаманні конкретному регіону, країні, або використовувати міжнародні аналоги
5	Новизна	- інноваційно нові; - на основі запозичених ідей	Інноваційно нові проекти потребують юридичного оформлення у вигляді отримання патенту, що в подальшому впливає на вирішення юридичних питань. При цьому патент є нематеріальним активом, який необхідно обліковувати. Стартапи, які створені «з нуля» потребують більших затрат на впровадження та маркетингові дослідження, тому їхні запозичені копії є економічно вигіднішими
6	Основні операції, види діяльності	- для надання послуг; - для виконання робіт; - для виготовлення продукції; - для продажу товарів; - для здійснення декількох видів операцій	Залежно від виду діяльності та мети створення стартап-компанії, може змінюватися організація та методика бухгалтерського обліку й економічного аналізу

*авторська розробка

Відповідно до табл. 2, класифікація стартап-компаній за галуззю діяльності передбачає поділ за основними наукоємними галузями економіки, основними серед яких є: IT-сфера, екологія, медицина, енергетика, техніка. Даний перелік не є вичерпним, адже стрімкий розвиток технологій призводить до виникнення нових винаходів в кожній сфері діяльності.

За видами отримання вигід доцільно виділяти прибуткові (комерційні) та неприбуткові (некомерційні, волонтерські, соціальні) стартап-компанії. Кожен окремий вид даних організацій передбачає перелік нормативних вимог, необхідних до виконання (наприклад, подання

податкової звітності).

Поділ за орієнтацією на клієнтів представляє виокремлення трьох видів стартап-компаній: ті, які орієнтовані на фізичних осіб, на юридичних осіб та на всі групи споживачів. Дана класифікація передбачає вивчення потреб покупців, що в свою чергу призводить до появи витрат для проведення маркетингових досліджень та здійснення додаткових аналітичних прорахунків. В даному випадку клієнти є зацікавленими сторонами в діяльності стартап-компанії. Зазначена група сторонніх суб'єктів, а також опис інших зацікавлених сторін інноваційного підприємства представлено в табл. 3.

Таблиця 3

Карта зацікавлених сторін стартап-компанії та основні методи взаємодії з ними [4]*

Зацікавлені сторони	Сфера інтересів/ зацікавленості	Інструменти взаємодії
Акціонери та інвестори	- сталий розвиток компанії; - прибуткова діяльність; - покращення показників роботи; - прозорість діяльності та звітності; - позитивний імідж компанії	- річний звіт; - фінансова звітність; - перевірки; - договірні процеси; - консультації
Засоби масової інформації	- прозорість діяльності; - відкритість та доступність інформації; - взаємовідносини з органами державної влади, органами самоврядування та громадськістю	- прес-релізи; - прес-конференції; - інтерв'ю; - представлення новин; - звіти
Контролюючі органи	- дотримання вимог законодавства; - моніторинг діяльності; - дозволи та погодження	- перевірки; - бухгалтерська звітність; - листування

Зацікавлені сторони	Сфера інтересів/ зацікавленості	Інструменти взаємодії
Місцеві громади, громадські і благодійні організації	<ul style="list-style-type: none"> - пом'якшення впливу продукції і послуг на навколишнє середовище; - партнерство для реалізації спільних проектів 	<ul style="list-style-type: none"> - консультації; - громадські слухання; - наради; - круглі столи; акції; - соціальні та благодійні програми
Органи державної влади	<ul style="list-style-type: none"> - сталий розвиток галузі та країни; - дотримання норм законодавства; - погодження проектів 	<ul style="list-style-type: none"> - наглядова рада компанії; - зустрічі; - наради; - конференції; - бухгалтерська звітність; - листування
Органи місцевого самоврядування	<ul style="list-style-type: none"> - реалізація соціальних програм; - забезпечення робочих місць; - пом'якшення впливу діяльності компанії на навколишнє середовище 	<ul style="list-style-type: none"> - листування; - проекти; - акції
Науково-освітні заклади	<ul style="list-style-type: none"> - сталий науково-технічний розвиток; - підвищення рівня освіти 	<ul style="list-style-type: none"> - меморандуми; - договори; - проекти; - науково-дослідні роботи; - конференції; - круглі столи; - семінари; - виставки; - курси підвищення кваліфікації; навчання
Організації-партнери	<ul style="list-style-type: none"> - взаємовигідна співпраця; - виконання зобов'язань; - позитивний імідж компанії 	<ul style="list-style-type: none"> - корпоративний сайт; - фінансова звітність; - ділові зустрічі; - договірні процеси; - консультації; - документація проектів; акції
Підрядники, постачальники	<ul style="list-style-type: none"> - виконання зобов'язань; - своєчасність та надійність поставок; - якість продукції (послуг) 	<ul style="list-style-type: none"> - тендерні процедури; - договори, угоди, контракти; - акти приймання-здачі робіт та послуг; - опитування; - листування
Профспілки	<ul style="list-style-type: none"> - виконання колективного договору; - захист інтересів членів профспілки 	<ul style="list-style-type: none"> - колективний договір; - конференції профспілок; - комісія з трудових спорів; - комісія з трудових питань; - акції
Співробітники компанії	<ul style="list-style-type: none"> - позитивний імідж компанії; - сталий розвиток компанії; - покращення умов праці; - особистий розвиток; - соціальні гарантії та пільги 	<ul style="list-style-type: none"> - колективний договір; - кодекс корпоративної етики; - громадська приймальня; - офіційний сайт компанії; - електронні мережі; - листування/відповіді на запити; - опитування/анкетування; - навчання
Споживачі	<ul style="list-style-type: none"> - якісні та безпечні товари та послуги 	<ul style="list-style-type: none"> - корпоративний сайт; - конференції; - зустрічі; - опитування/анкетування; - форуми; - виставки; - публікації в ЗМІ; - рекламні акції
Фінансово-кредитні установи	<ul style="list-style-type: none"> - виконання договірних зобов'язань; - повернення кредитів 	<ul style="list-style-type: none"> - договірні процеси; - договори; - меморандуми; - фінансові операції

*систематизовано на основі [4, с.274-276]

Для потреб бухгалтерського обліку та економічного аналізу пропонуємо також виділяти стартап-компанії за територіальним поширенням: регіональні, національні та глобальні, що передбачає використання відповідного нормативно-правового забезпечення.

Важливим в обліково-економічному аспекті є поділ стартап-компаній на інноваційно нові та ті, які створені на основі запозичених, вже себе проявивши на ринку ідей. Дане групування передбачає зосередження уваги на окремих статтях затрат, необхідних для впровадження винаходу.

Вважаємо необхідним також класифікувати стартап-компанії за основними обліковими операціями та видами діяльності: надання послуг, виконання робіт, виготовлення продукції, продаж товарів та здійснення декількох видів операцій. За умови впровадження комбінації з декількох видів діяльності передбачається зростання інформаційного забезпечення, підвищення вимог організації виробничого процесу, управління, планування, облікового відображення та проведення аналітичних розрахунків основних показників діяльності суб'єкта господарювання.

Залежно від виду стартап-компанії бухгалтерський облік та аналітичні розрахунки проводяться відповідно до особливостей такого суб'єкта господарювання. Велика увага приділяється ризикам, характерним рисам галузі, видам діяльності, зайнятому сегменту ринку тощо. Тому обліково-аналітичне забезпечення діяльності стартап-компаній необхідно організувати та вести згідно затверджених стандартів, з дотриманням законодавчих та нормативних вимог, що враховують специфіку певної сфери діяльності, територіального розміщення (поширення), орієнтацію на певні групи споживачів та цілі створення досліджуваних суб'єктів господарювання.

Таким чином, всі вище перераховані характеристики є важливими для бухгалтерського обліку та економічного аналізу діяльності стартап-компаній, а визначені ознаки можуть бути покладені в основу організації обліку та аналізу досліджуваних видів суб'єктів господарювання й слугувати базою для розробки управлінської звітності. За потреби, можна поглиблювати деталізацію об'єкта дослідження в тих розрізах, які найповніше розкривають всі особливості господарювання.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вигівська, І.М., І.Л., Грабчук, О.О., Зеленіна. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємницькими ризиками. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і

Висновки і перспективи подальших досліджень. В ході проведеного дослідження встановлено, що не всі виокремлені науковцями ознаки класифікації стартап-компаній мають вплив саме на організацію й методіку бухгалтерського обліку. Виявлено, що облікові аспекти стартап-компаній не досліджуються через недовгострокову тривалість на ринку даних суб'єктів. Однак, з позиції бухгалтерського обліку слід розглядати лише ті види стартап-компаній, які є юридично зареєстрованими суб'єктами господарювання і, відповідно, ведуть облік. Щодо аналізу діяльності стартапів – його необхідно проводити ще на етапі стартап-проекту задля вчасної ідентифікації всіх можливих потенційних ризиків, загроз, небезпеки, вигід та наслідків подальшої діяльності стартап-компаній.

Проведене дослідження дозволило в цілях організації та ведення бухгалтерського обліку та здійснення аналізу виділяти стартап-компанії за наступними класифікаційними ознаками: за галуззю діяльності (стартап-компанії в IT-сфері; стартап-компанії в екології; стартап-компанії в медицині; стартап-компанії в енергетиці; стартап-компанії в техніці тощо); за видами отримання вигід (стартап-компанії, створені для отримання прибутку; неприбуткові (волонтерські, соціальні) стартап-компанії); за орієнтацією на клієнтів (орієнтовані на фізичних осіб; орієнтовані на юридичних осіб; орієнтовані на всіх клієнтів); за територіальним поширенням (регіональні; національні; глобальні); за новизною (інноваційно нові; на основі запозичених ідей); за основними операціями, видами діяльності (для надання послуг; для виконання робіт; для виготовлення продукції; для продажу товарів; для здійснення декількох видів операцій).

Таким чином, така запропонована класифікація стартап-компаній сприяє розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління інноваційною діяльністю новоствореного суб'єкта господарювання.

Перспективою подальших досліджень є пошук напрямів удосконалення організації і методіки бухгалтерського обліку й економічного аналізу інноваційної діяльності стартап-компаній, а також розробка управлінської звітності на підставі визначених класифікаційних ознак стартап-компаній.

аналізу. Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. 2015. Вип. 1. С. 67-79. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/ptmbo_2015_1_6.

2. Грань, Н., Грицаєнко, М.І. Старт-уврв Україні: актуальність і реалізація. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету, присвячений Дню студента. 2017. Вип. 3. С. 26-27. Мелітополь: ТДАТУ. Retrieved from <http://www.tsatu.edu.ua/ep/wp-content/uploads/sites/31/zbirnyk-naukovyh-prac-studentiv-lystopad-2017.pdf>.

3. Збанацький, Д.В. Стартапи: юридичні та практичні аспекти. Ознайомча частина. Незалежний аудитор. Retrieved from http://n-auditor.com.ua/uk/component/na_archive/269?view=material.

4. Історична перемога та початок трансформації: річний звіт за 2017 рік НАК «НАФТОГАЗ Україна». Retrieved from http://www.naftogaz.com/files/Zvity/NAK_AnRep2017_UA.pdf

5. Легенчук, С.Ф., Пилипчук, Г.В. Історичні аспекти виникнення і особливості діяльності стартап-компаній: обліково-економічні аспекти. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. 2016. Вип. 1. С. 122-144. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/ptmbo_2016_1_12.

6. Мельничук, Г.С., Марченко, О.І. Стартапи як особлива організаційна структура ринку інновацій. Формування ринкових відносин в Україні. 2017. № 2. С. 28-34. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2017_2_8.

7. Мрихіна, О.Б., Стояновський, А.Р., Міркунова, Т.І. Перспективи стартап-компаній у контексті конкурентоспроможного розвитку українського ринку високих технологій. Актуальні проблеми економіки. Київ: ВНЗ «Національна академія управління», 2015. № 9 (171). С. 215-225.

8. Попко, О.В., Мальчик, М.В. Сучасна парадигма стартапів у бізнесі. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2014. № 811. Логістика. С. 275-279. Retrieved from http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/29464/1/042_275_279.pdf.

9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

10. Ситник, Н.І. Концептуальні основи стартапів: їх сутність і класифікація. Бізнес Інформ. 2016. № 8. С. 64-68. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2016_8_11.

11. Чазов, Є.В. Стартуп як нова форма ведення бізнесу. Наукові праці НУХТ. К.: НУХТ, 2013. № 52. С. 122-128. Retrieved from <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/19732/1/16.pdf>.

12. Швидка, О.П. Бізнес-моделі та причини успіхів стартапів. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні: матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 14-15 травня 2015 р.). КНТЕУ, 2015. С. 217-219.

13. Що таке стартап і хто такі стартапери. Retrieved from <https://biznes-plan.com.ua/startup/shho-ce-take>.

REFERENCES

1. Vygivs'ka, I.M., Grabchuk, I.L., & Zelenina, O.O. (2015). Oblikovo-analitychne zabezpechennja upravlinnja pidpryjemnyckymu ryzykamy [Accounting and analytical support of business risk management]. Problemy teorii ta metodologii buhgalters'kogo obliku, kontrolju i analizu. Serija: Buhgalters'kyj oblik, kontrol' i analiz – Problems of theory and methodology of accounting, control and analysis. Series: Accounting, control and analysis, 1, 67-79. nbuv.gov.ua. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ptmbo_2015_1_6 [in Ukrainian].

2. Gran', N., & Grycajenko, M.I. (2017). Start-upv Ukraini: aktual'nist' i realizacija [Startups in Ukraine: relevance and implementation]. Zbirnyk naukovyh prac' Tavrijs'kogo derzhavnogo agrotehnologichnogo universytetu, prysvjachenyj Dnju studenta – Collection of scientific works of Tavria State Agrotechnological University, dedicated to the Student's Day, 3, 26-27. www.tsatu.edu.ua. Retrieved from: <http://www.tsatu.edu.ua/ep/wp-content/uploads/sites/31/zbirnyk-naukovyh-prac-studentiv-lystopad-2017.pdf> [in Ukrainian].

3. Zbanac'kyj, D.V. (2013). Startapy: jurydychni ta praktychni aspekty. Oznajomcha chastyna [Startups: legal and practical aspects. Study part]. Nezalezhnyj audytor – Independent auditor, 3 (14). <http://n-auditor.com.ua>. Retrieved from: http://n-auditor.com.ua/uk/component/na_archive/155?view=material [in Ukrainian].

4. Istorychna peremoga ta pochatok transformacii: richnyj zvit za 2017 rik NAK «NAFTOGAZ Ukraina» [Historical victory and the beginning of transformation: the 2017 annual report of Naftogaz Ukraine]. (n.d.). naftogaz.com. Retrieved from: http://www.naftogaz.com/files/Zvity/NAK_AnRep2017_UA.pdf [in Ukrainian].

5. Legenchuk, S.F., & Pylypchuk, G.V. (2016). Istorychni aspekty vynyknennja i osoblyvosti dijial'nosti startap-kompanij: oblikovo-ekonomichni aspekty [Historical aspects of the emergence and features of startup companies: accounting and economic aspects]. Problemy teorii ta metodologii buhgalters'kogo obliku, kontrolju i analizu. Serija: Buhgalters'kyj oblik, kontrol' i analiz – Problems of theory and methodology of accounting, control and analysis. Series: Accounting, control and analysis, 1, 122-144. nbuv.gov.ua. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ptmbo_2016_1_12 [in Ukrainian].
6. Mel'nychuk, G.S., & Marchenko, O.I. (2017). Startapy jak osoblyva organizacijna struktura rynku innovacij [Startups as a specific organizational structure of the innovation market]. Formuvannja rynkovyh vidnosyn v Ukraini – Formation of market relations in Ukraine, 2, 28-34. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2017_2_8 [in Ukrainian].
7. Mryhina, O.B., Stojanovs'kyj, A.R., & Mirkunova, T.I. (2015). Perspektyvy startap-kompanij u konteksti konkurentospromozhnogo rozvytku ukrai'ns'kogo rynku vysokyh tehnologij [Perspectives of startup companies in the context of competitive development of Ukrainian market of high technologies]. Aktual'ni problemy ekonomiky – Current problems of the economy, 9 (171), 215-225 [in Ukrainian].
8. Popko, O.V., & Mal'chyk, M.V. (2014). Suchasna paradygma startapiv u biznesi [The modern paradigm of startups in business]. Visnyk Nacional'nogo universytetu «L'vivs'ka politehnika» – Bulletin of the National University «Lviv Polytechnic», 811, 275-279. ena.lp.edu.ua. Retrieved from: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/29464/1/042_275_279.pdf [in Ukrainian].
9. Pro buhgalters'kyj oblik ta finansovu zvitnist' v Ukrai'ni: Zakon Ukrai'ny [On accounting and financial reporting in Ukraine: Law of Ukraine]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> [in Ukrainian].
10. Sytnyk, N.I. (2016). Konceptual'ni osnovy startapiv: i'h sutnist' i klasyfikacija [Conceptual foundations of startups: their essence and classification]. Biznes Inform – Business Inform, 8, 64-68. nbuv.gov.ua Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2016_8_11 [in Ukrainian].
11. Chazov, Ye.V. (2013). Startap jak nova forma vedennja biznesu [Startup as a new form of doing business]. Naukovi praci NUHT – scientific works of NUKHT, 52, 122-128. dspace.nuft.edu.ua. Retrieved from: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/19732/1/16.pdf> [in Ukrainian].
12. Shvydka, O.P. (2015). Biznes-modeli ta prychny uspiviv startapiv [Business models and reasons for the success of startups]. Proceedings from: Problemy ta perspektyvy rozvytku pidpryjemnytva v Ukrai'ni: materialy VIII Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (Kyiv, 14-15 travnja 2015 r.) – Problems and prospects of entrepreneurship development in Ukraine: materials VIII International. Research Practice Conf. (Kyiv, May 14-15, 2015) (pp. 217-219) [in Ukrainian].
13. Shho take startap i hto taki startapery [What is a startup and who are the startupers]. (n.d.). biznes-plan.com.ua. Retrieved from: <https://biznes-plan.com.ua/startap/shho-ce-take> [in Ukrainian].

Отримано 28.08.2019